

Poštnina v gotovčini plačana.

Štev. 1.

Cena ednoga drobca 1 krona.

2. jan. 1921. Leto VIII.

Glasiło Prekmurskih Slovincov.
Cena na leto 20 K, če jih več
vküp hodi na eden naslov, če
samo edne 30 K. Urednik i izda-
jatelj Klekl Jožef vp. pleb. Čren-
sovci Prekmurje.

NOVINE

Rokopisi se pošiljajo na g. ured-
nika naslov i se ne povrneje.
Oglasi (inserati) se sprejmejo v
g. Baikanji Ernesta tiskarni v D.
Lendavi. Cena za eden kvadratni
centimeter 1.50 fil. za ednok, za
večkrat popüst.

Naročijo se Novine jedino pri „Opravništvi Novin v Črensovcih, Prekmurje“.

Samo na té naslov se sme poslati tüdi naročnina.

Ljübiš?

Glej, Boga, tvoje največše
Dobro, vsaki den na milijone sla-
bih novin, spisov, žali, sramoti,
njegovu vero, pot, jedino pot
tvojega zveličanja pa zaničava. —
*Orožje proti slabomi spisi se samo
dober spis, dobre, krščanskoga dühá
novine. Če ljübiš Boga, ji vzemeš
v roke to orožje, zatajiš se i pri-
šparaš si té krajcare. Ali bi si
premišlavo ešče, bi zapio, za-
kádo, zakárto raj 20 koron, kak
pa dao na diko svojemi Bogi?
Sodi, ka maš raj, če si skopi za
krščanski tisk če raj vidiš, naj se
norčarijo z tvojega Boga, z tvoje
vere, z tvoje düše, kak pa da bi
se tvoj Bog, tvoja vera, tvoja
düša branila po dobrih spisih!
— Milijoni slabih listov na den
pišeje proti pravici, zagovarjajo
laž, sejajo sovraštvo, hujskajo, v
znemirjajo, puntajo, režejo niti
medsebojne ljübezni. Se ti vidi
to? Če si ne voščiš naročiti dob-
rih listov, pune z krščanskim dü-
hom, podiraš pravico, netiš sov-
raštvo, pomagaš laži priti do
zmage. Bi tvoja skopost mogla
tebe tak oslepiti, da nemaraš, če
ti Boga, vero, zveličanje blatijo,
bližnje tvoje pa od poštenja
spravljajo slabi spisi? Bi mogoče
bilo, da ne bi iz svojih jezerk 20
K dao na tisti tisk, šteri zago-
varja tvojega Boga, tvojo vero,
tvojega bližnjega i tvoje pravice?
Je tebi vse edno: Bog ali vrag,
pravica ali laž, čistost ali nes-
ramnost? Ljübiš? Ka ljübiš?*

Naročnikom!

Vsem veselo, blaženo novo
leto! Novine do v starom dühi
pravice i ljübavi shajale i v no-

vom leti. Vrejüvali do je vlč. g.
*Berden Andraš, kaplan v D. Len-
davi, Prekmurje. Vsi rokopiši, naj
se njim pošiljajo. Cene nemo
zvišali, ostane 20 K naročnine na
leto za tiste, kem več falatov vküp
hodi. Ki na svoj naslov pozosel
je naroči, plača 30 K. Najkesnej
do 15. januara naj vsaki da glas
na Opravništvo Novin Črensovci,
Prekmurje, keliko Novin de meo!
Ki prvo številko zdrži, je dužen
celo leto meti Novine. Samo na
celo leto je damo. Naročnino
je dužen vsaki naprej dolplačati,
na sirote pa počakamo.*

Črensovci, 1921. jan. 1.

Klekl Jožef vp. pleb.

Amerikancom.

Srčne pozdrave pošiljamo
vsem našim rojakom pa je prav
lepo prosimo, naj si vsi naročije
naše liste. Najmenje jezero na-
ročnikov morejo meti Novine v
Ameriki. Stem vi dragi Ameri-
kanci omogočite, ka mo doma
falej lahko vödavali naše liste, ka
vsaka sirota more priti do njih.
V Chicagi se obrnite na g. g.
Glavač Andraša 1828. W. 22.
Str., Sobočan Števana 249. W.
24. Str. Plače, Prša Martina 1039.
Franklin Str., Trajbar Jožefa
2008. S. Lamis Str. i Ros Ste-
vana 1110. W. 18. Str. Tem
gospodom se javite, štere mi tüdi
srčno lepo prosimo, naj té trüd
na sebe vzemejo Bogi na čast
bližnjemi na hasek. V drügih
Amerikanskih mestah pa prosimo
naše rojake, naj nam naznanijo,
komi i keliko Novin bi pošilali.
Jedini naš krščanski list, Slovenije
so Novine! Prkmurci ne pozabite to!

Opravništvo i uredništvo Novin.

Gospodarstvo.

Vinska porcija. Dosta lüdi je,
ki ešče ne vejo, kaj je z vinskou
porcijov. Po pravdi je vinska porcija
za leto 1920 bila na prošnjo kmečke
zveze i zveze županov odpravljena, to
je tistomi, šteri vino pridela, ne trbe
več plačati porcije, pač pa jo more
plačati oštarjaš. A tista postava (tör-
vény) pravi, da se vsa stara še ne-
plačana vinska porcija za leto 1918
in 1919 more s silov sterjati. To
damo na znanje vsem, šteri še so
dužni staro vinko porcijo, da ne bodo
meli nepotrebnih stroškov.

Nové pošne marke, štere je
naš orsag dao v Ameriki napraviti,
dobimo z novim letom.

Tüdi nemška avstrija je zvi-
šala cene na železnici za 50% od 15.
decembra dale.

Živež bomo pošilali iz našega
orsaga na Madžarsko. Tak je sklenola
naša vlada v Belgradi, je dovolila
izvoz pšenice, žita kukorice, konj,
ovc i somrov, a Madžari pa bodo
nam poslali zato ovčjo vuno i blago.
Mi naše državnike ešče prosimo, da
ne pozabijo, da bi bilo tüdi našim
Goričancem trnok potrebno poslati
zrnje.

**Kelko je vreden penez drü-
gih držav pri nas?** Eden dolar 146
kron, češkoslovačka krona 1 K 60 fil,
nemška marka 1 K 92 fil, italjanska
lira 5 K 11 fil, rumunski lev 2 K,
törska lira 5 K 15 fil, avstrijska ali
pa vögrska krona pa samo 25 fil.

**Kak v Nemškoj Avstriji stra-
dajo.** Iz Celova glasijo, da je tam od
lakoté vmrla dövicca profesor Scheinigi.

Naš poslanec vlč. g. Klekl
Jožef so hodilo v Belgradi pri ministri
za poledelstvo i finančnom ministri
pa prosili naj se carina zniža (za
male najbole potrebne reči celo od-
pravi), živina i konji pa se smejo na
Vögrsko i v N. Austrijo vöveziti. G.
poslanec so prosili je, da sme v
Radgoni, Rediči i Öri Szt. Petri nak-
ladati naša živina. Oba ministra. ár
sta obečala pomoč i minist. Jankovič
so se izrazili. Prekmurje žmetne
konje, te dovolijo izvažat

Glasi.

Za vse božične i noveletne pozdrave se uredništvo i opravništvo Novim vsem iz srca zahvali.

Pesji zapor je odredilo okrajno glavarstvo v Ljutomeri za občine Hrastje, Mota, Rihterovci, Radenci, Kapela, Murski Vrh, Zasad, Vučja vas, Bučičovci, Stara nova vas, Bunčani i Veržej.

Črensovska pošta okradjena! Tri je trnarčarje so se pelali 23. dec. z D. Lendave z črensovskim poštom domo. Med potjov so določkradnoli z voza dva zavitka podplatov (6000 K. vrednosti), prerezali poštno vreče i naše Novine raztepli pa spozgubili od Hotize do Črensovec. Nekaj smo jih našli nazaj, vse ne. Prosimo drage naročnike, naj nam naznajo, šteri so nej v roke dobili božični Novin i M. Lista.

Ki si Novine naroči! pazite! pazite! ne sme pisati ne v tiskarno, ne g. Berdeni, ne g. Kleklai, nego jedino na té naslov: *Opravništvo Novin Črensovci, Prekmurje. Samo na té naslov se sme poslati tildi naročnina.*

Premije so dobili sept. 21. v Soboti: Graj Jožef z Sobote za kravo, Balazič Matjaš z Beltinec za kravo, Štefan Lak z Tešanovec za kravo, Radič Kata z Polane za kravo, Benko Štefan z Sobote za telico, Franko Anton z Satahovec za telico po 300 kr; Medic Jožef z Sobote za kravo, Maroša Jožef z Törnšiča za kravo, dobo

je tildi medalje; Dani Franc z Polane za kravo, Kemény Marko z Sobote za kravo, Benko Štefan z Sobote za kravo, Lük Adam z Tešanovec za telico, Titan Anton z Kroga za kravo, Maroša Jožef z Tešanovec za telico, Benko Štefan z Sobote za telico, Škrilec Jožef z Nornšinec za telico po 200 koron; Balaško Mihal z Rakičana za telico, Vidra Mihal z Törnšiča za telico, Forjan Martin z Bratonec za telico po 150 koron; Maroša Jožef z Törnšiča za kravo, Forjan Martin z Bratonec za kravo, Junkunc Aleš z Sobote za kravo, Titan Anton z Kroga za kravo, Benko Štefan z Sobote — je dobil tildi medaljo — za kravo, Nemet Janoš z Polane za kravo, Slavič Ivan z Beltinec za telico, Baligač Martin z Beltinec za telico po 100 koron. Sküjno obdarüvanih je 40 gospodarov z 7390 kr. „Za premüvanje so darüvali:“ Država 4990 kr., Jug. kreditni zaved 500 kr, Eskomtna banka 500 kr, Benko Jožef, hotelir, 400 kr. Vse sküp 7390 K.

Premovanje živine v Črensovcih dne 19. sept. 1920. Darilo so dobili: Žižek Mihal z Velike Polane za bika 400 K, Bedrnjak Jožef z M. Polane za bika 400 K, Vidra Mihal z Törnšiča za bika 400 K, Kleiderman Jožef z Črensovec za bika 400 K, Graj Jožef z Bistrice za bika 300 K, Düh Štefan z Odranec za bika 300 K, Pal Martin z Kapce za bika 300 K, Škafar Ignac z G. Bistrice za bika 100 K, Hozjan Marko z Trnja za bika 100 K, Lebar Andraš z G. Bistrice za kravo 300 K. i medaljo, Ros Matjaš z Črensovec za kravo 300

K, Šernek Martin z G. Bistrice za kravo 200 K, Ros Matjaš z Črensovec za kravo 200 K, i medaljo, Tivadar Jožef z Törnšiča 200 K, za kravo, Hozjan Martin z Črensovec za kravo, 200 K, Antolin Jožef z Odranec za kravo 200 K, Perša Kata z Žižkov za kravo 200 K, Farkaš Treza z Črensovec za kravo 200 K, Žerdin Jožef z Male Polane za kravo 150 K, Farkaš Treza z Črensovec za kravo 150 K, Kolar Ivan z Črensovec za kravo 150 K, Džura Jožef z G. Bistrice za kravo 150 K, Hozjan Martin z Črensovec za kravo 150 K, Črinjavič Štefan z G. Bistrice za kravo 150 K, Vučko Martin z G. Bistrice za kravo 150 K, Kustec Ivan z G. Bistrice za kravo 100 K, Tičar Vendel z Kapce za kravo 100 K, Horvat Štefan z M. Polane za kravo 100 K, Balazič Mihal z M. Polane za kravo 100 K, Matajič Roza z Črensovec za kravo 100 K, Lebar Andraš z G. Bistrice za telico 300 K, Čeh Franc z Törnšiča za telico 200 K, Knaus Jüri z Odranec za telico 200 K, Balazič Matjaš z Beltinec za telico 200 K, Kramar Martin z Žižkov za telico 200 K, Ifko Jožef z G. Bistrice za telico 200 K, Kavaš Martin z Odranec za telico 200 K, Ros Matjaš z Črensovec 200 K, Farkaš Treza z Črensovec za telico medaljo i 200 K, Keleec Štefan z Črensovec za telico 120 K, Nühar Anton z Ižakovec za telico 120 K, Zver Ivan z Hotize za telico 120 K, Horvat Jožef z Hotize za telico 120 K, Colik Franc z Odranec za telico 120 K, Hozjan Matjaš z Črensovec za telico 120 K, Zver Martin z Bratonec za telico 120 K, Horvat Franc za telico 120 K,

Podlistek.

Drobtinice od zdaj valanom pravi.

Piše Dr. Janke Leskovec, fisk. v D. Lendavi.

U V O D.

Poznanje prava (jog. igazság) je za človeka jako potrebno. Celo življenje je obdano s pravdami (törvény), trebe znati, kaj je dovoljeno, kaj ne: pravo daje očomi šteri išče pravico, pomočke, da more svoj namen doseči, določa kazni (kaštige) za hüdodelnike, skrbi da se vrednost pokojnih razdeli med dediče (herbaše), gleda, da je imanje vidno i z zemljiške knjige (grüntovnice) itd. Pravde so ednok podobne dobromi očmi, šteri daje deci navuk, kaj sme in kaj ne sme, na druge strani pa predpišüjejo hüde kaštige za one, šteri ravnaajo proti njim. Z ednov rečjov: brez znanja postav se težko živé i te tembol ar nikomi ne pomaga zgovor, da je ne pozna. — Vsaki pozna, ali bi

konči mogo poznati razložek med civilnim i kazenskim pravom (polgári és büntető jog. Pryo vči, kak i kda se pridobi kakša pravica, n. pr. kak pridem do pesesti, kakše pravice ma oča do dece, upnik do dužnika itd. Če mislim, da sem si tak pravico pridobil, pa je ne morem z lepa doseči, se obrnem na sodnika i te razsodi, kak je s celov stvarjov. Sodnja pove samo, da mam ali nemam te pravice i če pravi, da je nemam, in tildi apelacija nikaj ne pomaga, tisto pravico zgübim i plačam po navadi tildi stroške. To je postopanje v civilnih zadevah ali pri tožbah na šttemplje. Kazensko pravo pa kaznije (kaštiga) hüdodelce i druge velike ali male grešnike, šteri se ne držijo predpisanih postav z zaporom i se ta kaštige v menjših rečih n. pr. pri prestopkih žaljenja časti, lahko zpremeni v penezno kazen. Zvün toga se sodnije tildi pečajo s tak imenüvanim izvünsponim postopanjem, šteri obstoji v vodstvi grüntovnice, v pridebitvi dedščine po pokojnih pa za dužnike včasih jako občütne eksekucije

(végrehajtás). Mam oče tildi javno pravo; to pove, kak morem dobiti ali tildi zgübiti pravico krčmariti, meči odajalno, kak se dobi pravice na tekočih vodah, kakše postave valjajo za šume i ceste itd. Za menjše takše stvari se brigajo okrajna glavarstva. v Prekmurji civilni komisarijat, ed večjih i v pritožbah proti odločbam okr. glavarstva deželna vlada (kormány) za Slovenijo v Ljubljani, v največših ministerstva v Beogradi.

Ne mi je mogoče na malom prastori podlistka „Novin“ od vsega toga govoriti. Samo na one stvari, od šterih se govori pri sodnijah, se morem v glavnom malo zglédnoti i to zavolo toga, da postanejo našim Prekmurcom konči malo znane zdaj tä valane postave. Kda je zasedla jugoslovanska vojska tak malo znano a tak lepo Prekmurje, je naša deželica prišla pod oblast deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani i so okrajna glavarstva (civilni komisarijati) začela postopati po postavah, štera so doz-daj valale v Sloveniji.

(Dale.)

Kreslin Franc z G. Bistrice za telico 120 K, Grůškovnjak Anton z Žižkov za telico 120 K, Salaj Mihal z Crensovec za telico 100 K, Bedrnjak Martin z Crensovec za telico 100 K, Ros Matjaš z Crensovec za telico 100 K, Taljan Anton z Odranec za telico 100 K, Hozjan Štefan z Trnja 100 K. Skůpno darovanih je 55 z zneskom 10.040 K. Prignalo se je na premovanje 89 glav. Prispevke so darůvali: Država 7840 K, Vnovčevalnica v Ljubljani 1000 K, Gospodarska Zadruža za Prekmurje 500 K, Benko Jožef, hotelir v Soboti 400 K, Hranilnica D. Lendava E. Pollak 300. Vse skůp 10.040 K.

Iz M. Sobotе smo sprejeli to pismo: Vse Kroške i Satahovske kmetice na „Prekmurski Glasnik“ št. 20. ki piše da so našo deco Velečast gosp. Vikar na narodni svetek grdo gledali, to je edna velka laž! Pravzaprav smo niti nej znali, gda je bio narodni praznik. Tůdi iz te dve občini so komaj vse vkůp štiri dekle bile pri svetoj meši. Naznanimo „Prekmurskomi Glasniki“, či že naglejůvajače plača, te naj spametne plača, pa nej kakše zabite lažlivec, ki tisto gučijo, ka ne vidijo i ne čůjejo. Naznanimo njemi, ka čiče z drůgim nemore si pridobiti naročnikov, s takšimi lažmi si jih za gvůšno nespravi. Odkrito Vam tůdi povemo ka proti vsakšoj laži protestemo.

Kmetice iz občine Krog i Satahovc.

Državna licejska knjižnica v Ljubljani bi rada do rok dobila „boljševike“ Novine od št. 13 do 29 iz leta 1919. zvůn toga iz naših „Novin“ številke od 1 do 12 pa 30 i 37. številko, od leta 1919. Če bi se pri kom našle tē Novine, prosimo ga, da je pošlje v opravništvo Novin v Črensovec.

Občina Mala Polana je priziv poslala na delegacijo ministerstva financ proti vinskomi davki, štēri je navržen na l. 1918 i 1919. To pa zato, ar se samo od Dolnjelendavskih goric terja ta porcija, ne pa tůdi od drůgih.

Žižki. Dnestjeden so teško ranili tů razbojniški dečki Cigan Jožefa, znanoga razbijača z Črensovec. Nesrečen je spravljen v bolnišnico.

Črensovci. Med božov slůžbov se v krčmi pri cerkvi takši krik zaganja, ka se daleč okoli sliši i moti vernike v pobožnosti. Nevemo če ma črensovska občina župana i poglavarstvo ali ne, ka se tē nerēd trpi pri cerkvi. — Gabor Štefani je odnešeno z hiže 800 koron.

Podpora prekmurskih dijakov. Dr. Lanjšic naš bivši civ.

komisar so ustanovili l. 1919. drůštvo, štēro je melo nálogo da kůpůje sad v Prekmurji. To drůštvo se je razpůstilo, gda se je že glasilo zadosta drůgih kůpcov, čisti dohodek pa obrnolо v dobre namene. Naši prekmurski šolarje, če se dobro včijo i so siromaki, naj obiskavajo v Prekmurji ali kje indri v Jugoslaviji šole, do bijo skůpno 55 jezero koron podpore od toga drůštva. Prošnje se more vložiti na g. civ. komisara v Prekmurji, štēri sestavijo en odbor za razdelitev tē podpore. — Blag. g. dr. V. Lanjšici, okrajnomi glavari v Maribori bodi izrečena srčna hvala za to nesebično veliko darovitnost kak i vsem gospodom, ki so z više imenůvanim drůštvom meli kaj za opraviti. —

Kmečkim zvezam! Edno leto obstojite, zaman neste živele, volitve so pokazale, da je klica krščanskoga mišljenja v vašem krili dorasla v sadonosno drevo. A to ne zadostůje. Zmaga krščanske misli ešče ne prišla samo se je začela kiliti. Naj zmagamo popolnoma, se mora dosta, jako dosta moliti i delati. Molite za zmago krščanske misli dostakrat. I delajte neutrůdljivo. Vaše delo je pa četeti, širiti krščanske liste i meti spravišča, shode (gyűlése) konči vsaki mesec ednoga. Predsednik more to spravišče zezvati. Na tom si pogučite potrebne gospo-

Kratke črtice iz naše zgodovine.

Casar Arnulf, videvši kak se Madjarom skonima vrti za Panonijo, se je začeo bojati za njo. Zato jo je l. 890 dao horvatskomi bojvodu Braslavi, da bi jo brano pred Madjari. Nego Braslav je ne meo zadosta moči. Okoli l. 900 so se Madjari že za stolo naselili med Murov in Dnavor. Glavni vojvoda Arpad — kak se pripovedavle — sam prišeo v dolino Rabe in Rabnice in si zebrao za stanovanje lepo Panonsko goro (Panonhalma. Győr.)

V tistom časi so ne samo v Panoniji nego po celom Vogrskom zvekšega tala prebivali Slovenci, samo tu pa tam so bile mele nemške narēbine. Vsi tei so preminoli v madjarskoi sili, ar so mnoge na špico potegnoli, edne stirali z dežele druge odvlekli sebi za hlapce ali je pa odali sosidom kak robe. Najraj so je vozili v Pulj (Polo), gde so je Grki, Benečani in Židovje nakladali na ladje kak živino in vozili za drage peneze

tōrskim vladarom v Azijo, v Afriko, na Špansko. Znamo, ka je tōrski Emir Alhakem v Kordovi na Španskom meo za svojo telesno stražo 2000 Slovanov, njegov naslednik pa 4000.

V tom strahi so mnogi iz Panonije odbežali v Slavenijo. Ostanki tistih panonskih Slovanov smo mi, ki ešče dnesden stanujemo med Murov in Rabov. Da smo ravno samo mi v tom kraji Panonije ostali pred strašnim sovražnikom, najdemo dva vzroka. Prvi vzrok je to, ka so v tom kraji Slovenci dosta gostejše bili naseljemi kak indri, zato čiravno so jih dosta vničili so ešče itak mnogi ostali in se po preganjanji znova začeli širiti. Drugi vzrok je bio te, ka so se Madjari pred močnimi Nemci, od šterih so l. 955 bili strašno bitii, na Stajarskom ne mogli tak globoko vgnezditi kak v izhodnoj Panoniji.

Po toj bitki so Madjari vidili, ka je najbolje v meri živeti i obdelavati zemlo, kak to delajo drugi sosedni narodje, posebno pa Slovenci, od šterih so se navčili ne samo zemlo ob-

delavati nego vse drůgo, ka je za domače življenje potrebno. To nam ešče dnesden svedočijo nezračunane slovenske reči, z šterimi Vogri zovejо poljsko in hižno orodje, oblačila in živino.

Tak na pr. barázda (brazde), borona (brana), villa (vile, vilice), gereblje (grable), járom (jarem) kočsi (kočija), lapát (lopata), szán (sani), kašamáz (kolomaz), kašza (kosa), szita (sito), jászol (jasli), kosár (koš), kalap (klobuk), kulcs (kluč), szoba (soba), kályha (kala), gomb (gumb), gomba (goba), galamb (golob), asztal (stol), kęp (kip), almár (šmar), barát (brat), macska (mačka), patak (potok), király (kralj), vajda (vojvoda), ispán (župan), bika (bik), széna (seno), szilva (sliva), barack (breskev), cserešnje (čresnje), rozs (rž), szalma (slama), réczse (reca), vihar (vihér), szarka (sraka), malom (mlin) itd.

(Dale.)

darski i druge reči pa v Črensovce poročajte, ka ste sklenoli. Spati edna zveza nesme!

Kmečka zveza je ustanovljena: v Gančanih. Predsednik Pücko Martin, podpredsednik Bakan Jožef, tajnik Maučec Ivan, blagajnik Mujdrica Ivan, odborniki Maučec Martin, Györköš Jožef, Toplak Tomaž, Vučko Ivan. Kotrig je prestopilo 150. Pr Sv. Sebeščani. Predsednik Pancker Ivan, podpredsednik Kovačov Sever Šandor, tajnik Kovač Matjaš, blagajnik Zelko Jožef. Odborniki; za Pečarove: Horvat Janoš, Kodila Janoš, Broder Jožef, Sever Jožef podlogom; za Šalamence: Gomboši Janoš, tišlar, Brgles Mikloš; za Vaneče: Kelner Franc, Berket Mihal; za Bodonce: Drvarič Mihal, Janža Štefan; za Poznanovce: Benec Jožef, Flisar Štefan; za Dankovce: Bencak Štefan, Sapač Janoš; za Mačkovce: Nemet Janoš, Gomboc Jožef; za Moštjance; Bánfi Jožef, Fujs Janoš; za Zenkovce: Sakovič Ivan, Vukan Števan, Škodnik Janoš.

Z Murske Sobote. Pri zadnjem občnom zbori so sokoli sprejeli v svojo čredo več peršon, štere niti ne so znale zato. Tak se je pripetilo, ka je prinesao tajnik sokolskoga društva ednoj gospodičini legitimacijo i njoj razložo, da je sprejeta od odbora kak sokolica. Gospodičina je legitimacije ne štela sprijéti i se zgražala nad sokolskim društvom, kak more njo sprijeti brez njene znanosti. Tak agiterajo sokoli v M. Soboti. Obilno takše sreče!

V Črensovci so tovaje vkradnoli ednomi velko šumo penez blüzi 12 jezero koron. Tovaje so zgrabili orožniki i v Lendavo je pripelali. Tam čakajo svojo sodbo!

Pazite! Ki želite zemljo dobiti! Ne zamüдите prilike! Agrarni urad z Sobote vsem tistim kmečkim familijam, štere se ščejo naseliti pri Dolnjoj Lendavi na zemlji, štero je meo z arende Hertelendy (kre Petešovec) naz-

nanja, naj se pri njem do 31. januara zglasijo v Soboti. Opo-minamo vse prebivalce Prekmurja naj prigrasijo sebe i Amerikance naše, ki komaj čakajo, da dobijo falaček domače zemlje.

Odpreto. „Prekmurski glasnik“ v štv. 19. z svojega grdoga papera se zalotava v našega čast. gosp. kaplana, zato ka gospon kaplan to precu razsvetlino Slovensko ljudstvo ešče bole rasvetlavlejo, i dobro opravljajo svojo dužnost, kraljestvo božje zidajo kak vsaki dober duhovnik. To pa vsakšega protiverskoga človeka boli, ki bi rad podro kraljestvo božje, vražje pa gor zozido, to ga peče kak krotu vroče sunce. Pisateo se nej potpiso, pa bi dobro bilo, zakaj se nej potpiso?, Zato da se pred tem poštenja vrednim čast. gosp. pravičen dela. Odgovrimo njemi, kakšteč se bode napinjao, mi mo zato vsigdar bole poštuvali našega čast. gosp. kaplana, kakpa vse tiste ki nij napadajo. Kmetška zveza fare M. Sobote.

Velka železnička nesreča se je pripetila te dni na Nemškom. 17 ljudi mrtvih, više 25 pa ranjeni.

D. Bistrica. Čüjemo, ka gdč. vučitejica na D. Bistrici, kak ona sama piše v „Pr Lažniki,“ — po tjedem dnih ne vidi krüha. Sprijmejo naj gdč. vučiteljica naše sožalje. Zaistino se nam milijo, če takši glad trpijo. Svetujemo njim, naj se odselijo ta, gde bodo več krüha vidili i vekšo plačo služili. V spomin naj bode to povedano okr. šolskomi sosveti tak i tüdi Višnjemi šolskomi sveti v Ljublani.

Pošta.

Št. 850. Včelarski list v našoj domačoj reči je nemogoče izdávati. Naročnikov od 4—500 več nikak ne bi meo i koštao bi tak na leto za vsakoga do 100 K. Što plača to? Jedini izhod za vašo želö bi bio če bi v Novinah 2 strani naročili za včelarstvo i gospodarstvo. Tevi dve strani bi koštale na tjedem do

800 K. Če 4000 gospodarov vküpstopi i darüje 10 K v té namen, se želi lahko nagodi.

Politične novice.

Jugoslavija. Do 10. januara ma parlament počitnice. Tisti liberalci, štéri so ešče božične svetke šteli delati, so osramočeni šli domo, ar so krščanski poslaniki niti prisege ne položili, naj morejo samo svoje verske dužnosti spuniti. Za predsednika parlamenta je zvoljen demokrat Ribar. Sestava vlade je poverjena Pašiči. — Kommunisti so nahujskali rüdare v Trbovljah i v Bosni, da štrajkajo. 71 K plače njim pride na den, oženjenim še več, pa li štrajkajo. Zeleznice zato ne morejo tüdi tak redno voziti kak prle. Tistim poslancom, štéri neso priségnoli, so prepovedali demokrati plačo i prosto železnico pa izvršavanje poslaniške dužnosti. Ka za to nemajo paragrafa, vsaki zna, samo njihova düšnavest me. Radi do zvali ešče nas na pomoč proti komunistom, ali te že kesno bo. — Febr. 1. se začne železniški promet med Vogrskim i našov državov od Zagreba do Pešte.

Bolgarija. Štambulovski minister je odišo v Prago, naj z pomočjov Čehov naguči našo državo, ka Bolgarijo sprijmejo med zaveznike (malo Antanto).

Angleško. Eden milijon delavcov je brez dela, ki so prle v predilnicah itd. bili zaposlani. Lačno delavstvo je razbilo trgovine i se nahranilo. Policija je napravila red.

Rusija. Boljševiška vojska je v Kievi svoj glavni stan gopostavila. V Petrogradu v Putilovskih fabrikaj si je boljševiško delavstvo sveće podobe dalo gopostaviti i zača moliti. Pri Bogi išče pomoč po telikom klanji i hüdobiji. Tak je prav.

Podpirajte Novine.

Pri civilnom komisarijati v Murski Soboti je gospod Budin Božidar pisarniški pomočnik povišani za kancelista. Čestitamo!

Dr. Fran Bratina, od okrajnoga glavarstva v Maribori je prideljen v Mursko Sobotu k gospodi civilnomi komisari za Prekmurje v službo.

Ljudsko štetje, ki bi se moglo že 31. decembra začeti, je preloženo do 31. januarja. Občine pa morejo že vse pripraviti do tečas.

Požarna društva in gasilni domi v Prekmurju bodo se začeli pregledovati in v red spravljati. Prekmurje je v ognjegasnom oziru na tri tale raztalano in so v prvem okrožju vse občine zapadno od ceste Murska Sobot — Črnelavci — Puconci — Mačkoveci, i je za to okrožje od ministerstva imenovan za gasilnoga nadzornika g. Štefan Šohar, posestnik iz Rankovec. V drugom okrožju so vse občine vzhodno od te pred imenovane ceste do prešnje zaladske županijev mursko-sobočkom okraj, i je za to okrožje imenovan za nadzornika g. Ivan Titan, nadučitelj iz Kūpsinec. V tretjo okrožje spadajo vse občine dolnjelendavskoga okraja i je nadzornik toga okrožja g. Božidar Sever, posestnik in župan v Dolnji Lendavi. Dužnost teh nadzornikov bode, pregledati vse požarna društva in sprikanke i druge škeri i delati poskušne vaje po društvih in v prvi vrstiz pomočjo občin v red spraviti ves šker, da se ne bodo takši žalostni slučaji dogajali, kak gospod civilni komisar v svoji lepi okrožnici na vse občine pišejo, ka gda pride nesreča ognja v občini naprej, glih domače požarno društvo ne je v redi. Nešterna požarna društva so se v starih časih navčila dobro gasiti žejo, a v zadnjem časi, kda je vino predrago, pa že takših vaj niga več, zato so sploh društva vmrla. Mi samo pozdravljamo to novo akcijo, ki bode le v hasek naših občin.

Mariborska napaka se popravi. Kak je znano v Maribori pri čtešej kruglic so teliko fretali, ka so nam ednoga kōveta vzeli. Zdaj je sleparija na svetlo prišla. Zato samostojna kmetijska stranka zgubi en mandat, šteroga nazaj dobi slovenska ljudska stranka (kmēčka zveza)

Veliko vneštvo jako lepših moškli i ženokli štefer so dobeli g. Seržen v Lendavi. Ar je oona celo nizna, lēgo pa trno lepo, naj nideen ne pomādi prilike ka ga ne bi pogledne. V zora (mujštre) se tūdi pošljejo, ēe što lele.

Drobni penezi po edno in dve kroni, štemplani i po deset kron stari avstrijski štemplani in markirani, ešče valajo dale kakti plačilno sredstvo v našem orsagi, čiglih je „Prekmurski Glasnik“ pisao, da z 1. januarom bodo brez vrednosti. Vsakša orsačka kasa je dužna te drobne peneze v vsakši množini kak plačilno sredstvo prevzeti. (Samo na pošti se vzeme ob ednom plačili le do deset kron drobnih penez.) Glih tak ešče valajo nadale po 20 fil. železni penezi, dokeč ne bodo prišli novi kovani penezi i bode se že pravočasno naznanilo v novinah i tūdi uradno, kda se bodo začeli tej penezi notribrati. Ništerni ljudje že neščo jemati bankovcov po 1 i 2 koroni, ravnoč tak ne železni seksarov. Valajo ešče vsi pa more je vsakši tūdi vzeti.

Masl Marton Kalmana
Jožef Toplak
železna trgovina
v DOLNJOJ LENDAVI.
Priporočam:
Oblijalo za lančare,
Portland cement,
Vapno na malo in na veliko
Koks in bukvenovogelje za kovače.
Zdaj ravno je prišlo tūdi dosta vsakevrste železa.
Nizke cene!

Tisk: E. Balkanji Dolnja Lendava.

Poslano. *)

Odperto pismo „Prekmurskomi Glasnik“. V št. 14. me Vi liberalci za volo štrte bože zapovidi napadete, ja pa dabi Vi liberalci prvo božo zapovid tak spunjavali, kak jas štrto, te bi se Prekmurje jako veselilo nasoj novoj državi Jugoslaviji. Zdaj je pa naopak; naše ljudstvo, kak Evangeličansko tak Katholičansko je verno, i Bogi vdano i na takše liberalske stranke i somarske komedije, štere tak vsaki čas po razni časnikaj čtemo, nej navajeno. Zato se Vas prekmursko ljudstvo ogible i či Vas gde zagleda, se njemi včasi začne koža trositi kak čigelivin konjan pred čemernimi šršemmi. Vi razjedate Prekmurje, daje groza, i ravno Vij spravlate Prekmurje pod mater Madžarijo, i to svoje kratko vidno delo ščete na klerikalce zvrnoti. Gospodje, škoda da očajje nosite; Vij ste k mojemi pragi prišli pometat, nej ste pa poglednoli, ka Vij pred svojimi pragi cele gore smeti mate. Moji obtoženci i svidoki so že tūdi spoznali, ka so krivo svidečili proti meni, cejla pošena občina pa brani mene, kak meje tūdi tistokrat branila, samo ka ste moji svidokov nej naprej pūstili, samo tak ste me lahko sodili. Pa sami sodnik some prvič tūdi nej obsodili. To je pravica.

Krog, dne XII. 11. 1920.

Bejek Štefan.

*)Uredništvo za spise pod tem naslovom ne odgovarja.

Páli nikaj za Vas!

Glavobol? Prah, če nas boli glava 15.— K. Kinin prah, prah proti trešlikli 30.— K.

Pakivanje i poštnina se računa posebi ali najfalej. Kelko več se naednok naroči, tem falejši bodo stroški. Naročila se adresirajo: EUGEN V. FELLER, lekarna Stubica donja Centrala 146. Hrvatska. Pri pitanji se štampil more pridjati za odgovor.

Pošta.

Vič. g. Ravšl A. Cirkovce. Do 30. jun. 1921. plačano. Hvala.

Vsem. Dosta lanskoga dugá ešče zaostalo — zdramite se dužnikli Ki ne plača ga poimeni objavimo.

Stike

za legitimacije izvršuju se v 10 minutah pri Eleki Schrantz

v D. Lendavi (prek od cerkvi.)

Naročte si Novine!

Ivan Kokot

trgovina z mešanim blagom
(nasproti cerkve)
Dolnja Lendava.

Priporočam svojo veliko zalogo različnoga tkaninskega blaga kakti:

Zefire, druke, šifon, kaper, satene, belo platno, cajge za moške in ženske, štofe i. t. d.

V zalogi zmerom karbid kak tudi drugo špecerejsko blago.

V zalogi ličje, fini beli ameriški petrolej. Dobiva se zmenjena sol vse po najnižjih dnevnih cenah.

Točna podvorba. Zmerne cene.

Mastin

primešaj krmi; vsaki teden edno prgišče, če se pa daja kak nadomestilo za krmo, te 2 prgišči. 5 zavojčkov Mastina, prahu za krmljenje zdrave, debele živine, za tvorbo belic i mleka, zadostuje za 6 mesecov za vsako živinčce. Dobo je največje premije v Londoni, Parizi, Rimi, Beči. Na jezere gospodarov ga hvali i znova kupuje. Zatevaj ga pri lekarnari (apotekari) ali pri trgovci, vsaki ga lahko prosto odava. Ali pa piši lekarni Trnkoci v Ljubljani, Kranjsko, po 5 zavojčkov. Košta 30 K 50 fil. z poštninov.

Mršavost (krlavost)

srbeščico, kraste, lišaje, vniči pri človeki mast proti mršavosti. Brez dišace i ne maže perila. 1 lonček za edno osebo s poštninov 12 K 50 fil. pri lekarni Trnkoci, Ljubljana.

Franc Seršen, trgovec v Ljutomeri pri cerkvi ma zmerom veliko zbiru lepoga i močnoga blaga za moške i ženske obleke, štete odava po najzmernejših cenah. Pri Seršeni se dobi tudi vsevrste svile za mlinska sita (pajtlne) po najnižji ceni.

Ščete dobro i poceni kupiti?

Najzanesljivejša

vōra je Suttnerova vōra!

Niklasta, jeklena (ocelna) srebrna ali zlata vōra, vsaka vas bo zadovoljila. Tudi veričice (lančke), prstane, viližne, vsakovrstne diare, i potrešćine kak: škarje, može, priprave za brije sibićjke (toke za spice) diamante za rezanje stekla (glaža), doze za smodke (gare) i cigaretnice, zapestnice itd. Vse dobro i poceni najdete v ceniki.

H. SUTTNER, Ljubljana, št. 945.

Gospodarska Zadruga za Prekmurje, Mursko Polje i Slovenske gorice r. z. z. o. z.

odava: razne tkanine za moške i ženske obleke, vseh vrst začimbe, črevlje, usnje (leder), deske (blanje), stavbeni les (za cimpranje), poljedelske stroje (mašine).

Kupuje: pšenico, žito, kukorico, hajdino, proso, oves, kože, pač vse kmečke pridelke. Posreduje (pomaga kupiti) pri kupili večjih poljedelskih strojev, kak parnih mlatilnic (mašin za mlatiti), motorov i. t. d.

Pravico kupovati i odavati zadrugi majo samo kotrige. Nove kotrige (člani) se sprijmejo v zadrugnoj pisarni v Gornjoj Radgoni i pri vseh podružnicah.

Glavna trgovina i pisarna v Gornjoj Radgoni.

Podružnice: Gornja Radgona, Sobota, Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri Ljutomeri (Lotmerki), Beltinci.